

EESTI VÄLISPOLIITIKA INSTITUUT
ESTONIAN FOREIGN POLICY INSTITUTE

Geopoliitika megatrendid 2035

12.09.2018 "Eesti 2035"

Kristi Raik

Eesti Välispoliitika Instituudi direktor, RKK

Murrangud maailmakorras

- I & II maailmasõda
- Külma sõja aegse bipolaarse maailmakorra lagunemine 1988-1991 ja asendumine USA/lääne hegemooniaga – aga ajalugu ei lõppenud...
- Uue multipolaarse maailmakorra teke? Või hoopis võrgustike maailm ilma poolusteta?
– *Tõehetked Euroopas 2008, 2014*

Mis muutub, kui maailmakord muutub?

- *rahvusvahelise poliitika mängureeglid ja mõjutusvahendid*
- *realism vs liberalism: '0-sum' vs 'win-win'; malelaud vs võrgustike maailm*
- *Westphali maailm vs postmodernne Euroopa*
 - *Kuidas muutub riigi roll? Mida tähendab suveräänsus?*
- *Mis on rahvusvahelise mõjujõu mõõdupuud?*

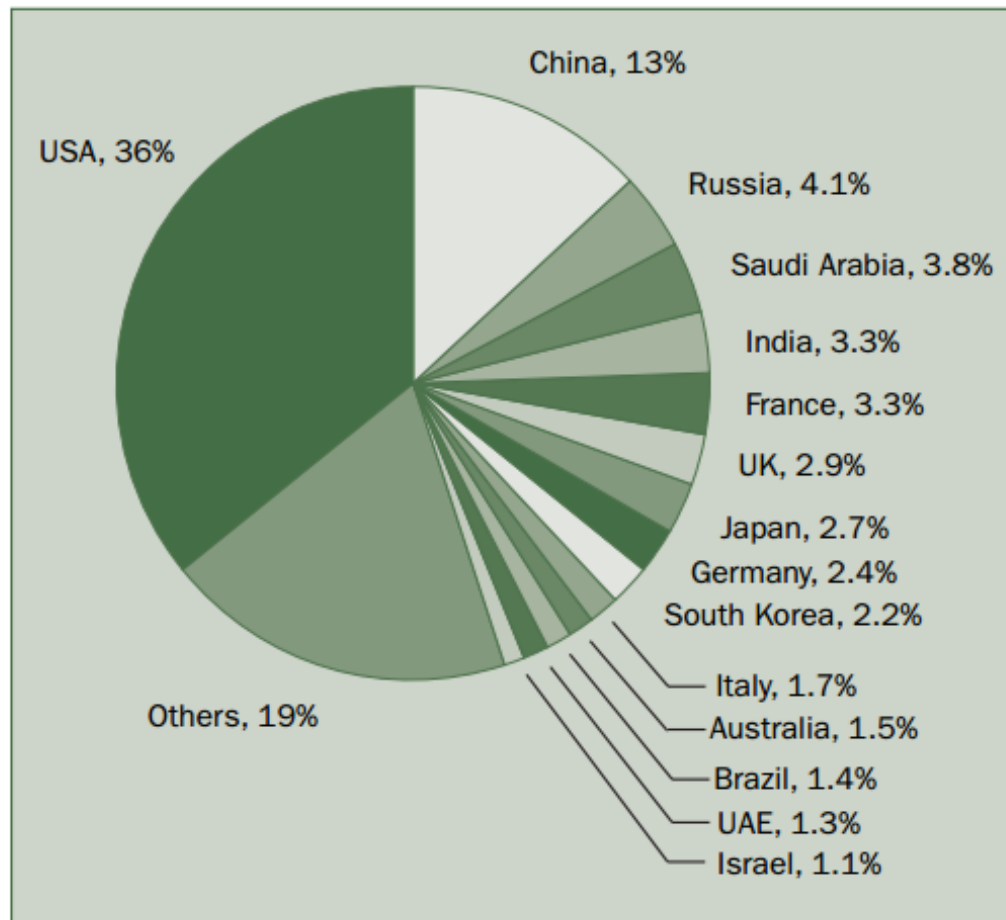

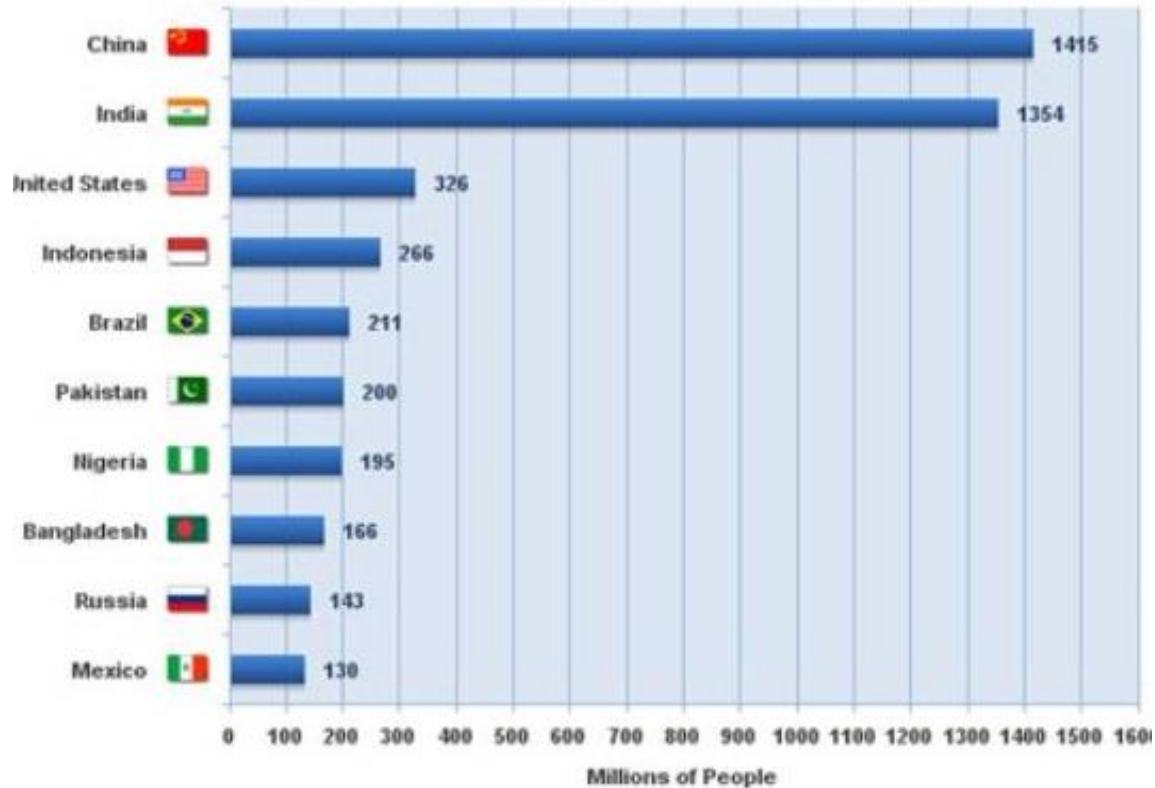
Figure 2. The share of world military expenditure of the 15 states with the highest spending in 2016

Gross domestic product 2017, PPP

(millions of Ranking Economy
international dollars
– World Bank data)

1 China	23,300,783
2 United States	19,390,604
3 India	9,448,659
4 Japan	5,562,822
5 Germany	4,193,923
6 Russian Federation	3,749,284
7 Indonesia	3,242,769
8 Brazil	3,240,524
9 United Kingdom	2,896,833
10 France	2,871,264

10 Most Populated Countries in the World Population in Millions - December 31, 2017

Source: Internet World Stats - www.internetworldstats.com/stats8.htm
1 634 767 932 world population estimated in December 31 2017

Trend 1: Lääs kahaneb, ida tõuseb

- USA hegemoonia periood saab läbi
- Aasia tõusu pikk trend
 - *Hiina stabiilne kasv eesmärgiga kinnistada regionaalne juhtroll ja olla üks globaalsetest liidritest*
- Milline on Hiina nägemus maailmakorrast?
 - *Ühised mängureeglid; jõukasutus*
- Kas lääts kui tervik säilib?

Trend 2: Geopoliitilise realismi uus tõus

- Suurriikide vaheline 0-summamäng, mõjusfääride kehtestamine
 - *suurriikide sõjaline võimekus kasvab*
- Demokraatia taandub, autoritarism tõstab pead
 - *Demokraatliku rahu teooria*
- Rahvusvahelised institutsioonid, multilateraalne koostöö nõrgenevad – ohtlik eriti väikeriikidele
 - *Pinged ja konfliktid sõjalisel, majanduslikul (geoeconomics) ja väärtushinnangute tasandil*

Trend 3: Võrgustike maailm

- Riikide suutlikkus globaalseid hoovusi ja probleeme hallata nõrgeneb
- Me kõik oleme globaalsed aktorid
- Vastastikuste sõltuvuste ja sidemete võrgustikud
- Mõjuvõimu on sellel, kes on võrgustiku keskel
 - mitte sellel, kes on formaalselt teistest kõrgemal
- Vastuolu 2. ja 3. trendi vahel
 - *Suletus vs avatus*

Euroopa Liidu võimalused

- Geopoliitilise realismi maailm: juhtida kesksuurte 'multilateralistide' koostööd
 - *Eelduseks jätkuv partnerlus USAga, kuid senisest võrdsemal alusel --- Euroopa sõjaline võimekus!*
- Võrgustike maailm: saavutada keskne roll globaalsete võrgustike ja sõltuvuste haldamisel
 - *Kaubandus, kliima, energia, küber...*
 - *EL oma olemuselt võrgustik, hea kohanemisvõimega*

Euroopa Liidu ohud

- Liberaalsel demokraatial põhinev ühiskonnakorraldus mureneb. Lääs laguneb.
 - *Euroopa muutub Aasia tagahooviks*
 - Suletus võidab avatuse: protektsionism, piiride sulgemine, vaenulik natsionalism, sõjalised konfliktid.
- *Need ohud on reaalsed ja EL-ile eksistentsiaalsed*

Tänan!